

Pedagogická fakulta Univerzita Karlova v Praze

Diplomová práce: Sourozenecké vztahy mezi dětmi

Autor: V. Twardziková

Posudek vedoucího diplomové práce

Autorka se v diplomové práci cíleně zaměřila na problematiku sourozeneckých konstelací a postavení dětí v rodinném systému. Teoretická část v rozsahu 36 stran postupně analyzuje rodinný systém včetně jeho subsystémů a přechází v popis situovanosti dětí (podle jejich počtu v rodině) s ohledem na jejich postavení v rodině, rodinnou kohezi. Dítě není stabilizujícím faktorem v rodině a také není pasivním aktérem v případných konfliktech. Dítě mění vztahy v rodině stejně tak jako i narození jeho dalšího sourozence. Této okolnosti se věnuje také část sledující interpersonální vztahy mezi sourozenci. V závěru uvedeného teoretického bloku se autorka pokouší nastínit základní problémy vztahů mezi vlastními a nevlastními sourozenci. Vzhledem k počtu rozvodů a opakovaných manželství jde o velmi zátěžovou situaci nejen pro děti z těchto rodin, protože vznikají komplikované vztahy mezi třemi různými sourozeneckými rovinami (děti jednoho z partnerů žijící v rekonstruované rodině, děti přicházející na návštěvy svého rodiče a děti narozené v novém manželství).

V praktické části diplomantka využila kvalitativní šetření sourozeneckých vztahů mezi dětmi, což vzhledem k dané problematice i velikosti výzkumného vzorku byla dobrá alternativa. K tomuto kroku přispěla i osobní zkušenost s dětmi (několikaleté vedení klubu pro děti na základní škole). Autorka pečlivě zpracovala standardizované otázky, výběr sourozenců (stanovení věkových rozdílů apod.) takže výsledky šetření jsou velmi hodnotné. Ukázalo se, že značná rivalita se projevila u bratrů, nejmenší konfliktnost naopak u staršího bratra a mladší sestry. V případě dvou sester se může naopak projevit úzká provázanost ovšem s možným rysem žárlivosti.

Ukazuje se, jak důležité je v pedagogickém přístupu znát sourozenecké vazby, které rozkrývají celou rodinnou resilienci.

Může autorka blíže komentovat vliv rekonstruované rodiny na sourozeneckou rivalitu? Jak by dále posuzovala trvalou absenci jednoho z rodičů v případě rodiny se dvěma dětmi?

Autorka dokázala dobře zpracovat dané téma a čerpat z odpovídající literatury. Ovšem uvádět v použité literatuře např. Slovník cizích slov je nepatřičné.

Rozsah práce : 123 stran. Citace v textu jsou přiměřené. Využití literatury (aktuální) je dostatečné včetně zahraničních pramenů.

Závěr:

Autorka dokázala dobře strukturovat svůj text včetně odpovídající literatury. Kvalitně a pečlivě zpracované výzkumné šetření tak má přínos pro každého, koho zajímají proměny sourozeneckých vztahů v rodinném systému. Domnívám se ale, že diplomantka mohla ještě více využít získaná data šetření v závěrečném shrnutí.

Práce splnila požadavky kladené na diplomové práce. Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: výborně

V Praze 4.5.2009

PhDr. Jiri Kucirek, Ph.D.